



**Petri Thyraei, E Societate Jesu Doctoris Theologi, Et In
Academia Herbipolensi Olim Professoris, Tractatvs De
Apparitionibvs Sacramentalibvs**

Thyraeus, Petrus

Dilingae, 1640

Capvt II. Quodnam fuerit contentum specierum insolitarum, quæ in
Eucharistiæ Sacramento acciderunt: & principio, An Christus, vel Christi
caro, aut sanguis, illæ fuerint; aut fuerint sub ijs, quæ sunt ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64272](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64272)

literis sunt commendatæ, à quoquam facile possint cognosci.

13. Verum quidquid de hoc sit, illud certissimum est, pluribus modis hanc Apparitionem contingere potuisse. Quemadmodum enim in aliis Apparitionibus tam personalibus, quam impersonalibus, Christus alias atque alias formas assumpsit: & quemadmodum homo factus, nunc sub infantis, nunc pueri, nunc adolescentis, nunc viri specie visus est; ita hic quâ voluit, potuit formâ apparere, & videri velle.

14. Discutiendum hoc loco esset, quæ harum formarum & modorum fuerint rationes, & cur has præ alijs assumere voluerit. Verùm quoniam hæc commodius explicabuntur, quando huius Apparitionis fines inquirentur: hic omittenda, & contenta harum formarum investiganda sunt.

CAPVT II.

Quodnam fuerit contentum specierum insolitarum, quæ in Eucharistia Sacramento acciderunt: Et in principio, An Christus, vel Christi caro, aut sanguis, illæ fuerint sub iis, quæ sint visa.

*Omnipotentia Dei fieri potest, ut appareat in Sacramento.
sub propria specie Christus, Quia non repugnat idem corpus
quemadmodum est in cælis, pluribus locis esse.
Eadens*

- Eadem Dei omnipotentiâ fieri potest, ut Christus verè appareat in Sacramento sub specie pueri.*
- Quia potest ipse, quam vult, formam assumere.*
- Eadem omnipotentiâ, potest verè sub formâ Agni apparere.*
- Probat id Apparitio sub specie Sacramentali.*
- Quandocunq; in his Apparitionibus, nulla fit in speciebus Sacramentalibus mutatio, verè est, & manet sub iis Christus.*
- Quandocunq; saluâ specie Sacramentali, sub formâ peregrinâ (in quam videtur, sed nō est conuersa Sacramentalis) apparet, vel infans, vel caro, &c.*
- Non illa Christum continent, nec sunt Christus, aut eius caro, &c.*
- Quia forma peregrina in aere tantum, aut organo sensuum est.*
- Quandocunq; specierum Sacramentalium aliquid permanet, illud verè Christum continet, quamuis peregrina ad Sacramentalem accedat.*
- Quia saluis speciebus manet Christus.*
- Non personaliter aut realiter est, aut videtur Christus, quando hostiâ mutata apparet aut puer, aut crucifixus.*
- Quia nec conuenit ibi Christum esse.*
- Nec necessarium ibi Christum esse.*
- Non Christi est caro, aut sanguis, qui mutatis speciebus Sacramentalibus aliquando apparet.*
- Eadem huius, quæ præcedenti, rationes.*
- Quandocunq; in dictis Apparitionibus tanta in Sacramento mutatio non facta est, quin sub iis substantia panis & vini possit subsistere, verè manet Christus.*
- Ut plurimum in his Apparitionibus verè adest Christus.*
- Quia ut plurimum, manent saluæ species Sacramentales.*

Intentorum nomine substantias intelligimus, quæ sub speciebus visibilibus latent. Quemadmodum enim in aliis rebus, aliud est species, quæ per se videtur, & in

oculos incurrit (Physici vocant per se obiectum visus) Aliud quod per species indicatur, (vocant obiectum per accidens:) ita in hac Apparitione species est, quæ per se videtur, Contentum, quod species indicat, & prodit.

2. Et species hæc, quemadmodum variæ atque diuersæ sunt, ita varias atque diuersas substantias indicant; quocirca & de variis substantiis est quæstio. Sed prima atque præcipua est, an verè realiter, *ἀντὶ τοῦ ὁμοιωτός*, siue personaliter Christus fuerit sub omnibus quæ hæc sunt, obseruata speciebus; sub specie inquam pueri, crucifixi, agni, carnis, sanguinis, &c. Aliæ sunt minus principales; an scilicet fuerit verus & viuus infans, qui apparuit, verus agnus; item vera manus, vera caro, verus sanguis. Prius illud hoc capite inuestigandum est.

3. Distinctione autem ante omnia opus est duplici. Altera est facti, & potentia. Vel enim hæc loqui possumus de potentia, & definire, quidnam per Dei potentiam fieri potuerit aut possit. Vel de facto, & docere, quid verisimiliter factum esse, aut fieri existimemus.

4. Altera distinctio ex parte Sacramenti sumitur. Nam in hac Apparitione, vel nulla facta est mutatio in speciebus Sacramentalibus panis & vini, vel facta est aliqua. Priori illo modo accedunt species peregrinæ ad Sacramentales; illæque vel in oculis intuentium tantum resident, vel in medio efformantur, aut sunt iuxta Sacramentum Corporis Christi. Posterior modus varius est.

5. Quoniam in mutatione specierum Sacramentalium, contingit vel aliquid specierum Sacramentalium, sub propria formâ manere, & aliquid mutari; vt si ho-
stia

stia ex parte retineat speciem panis, & ex parte accipiat speciem, siue figuram carnis: vel eius nihil quasi manet sub formâ propriâ, sed aliam formam accipit.

6. Atque hoc rursus potest distingui. Nunc enim species pueri, aut Crucifixi, aut agni apparet, nunc carnis aut sanguinis; idque sub eâdem quantitate & qualitate, sub quibus substantia panis & vini potest conseruari; vel iis tantum immutatis, vt panis & vini substantia non possit esse subiisdem.

Distinctiones has præmittendas iudicauimus, tum quod in re difficili, cum maiore liceat versari luce; tum quod vnâ responsione propositæ quæstioni non possit fieri satis; tum etiam, vt membris distinctionis respondeant membra responsionis, siue Asserta, quæ hic putamus octo assignari debere.

7. Primum ergo Assertorum sit. Omnipotentiâ Dei fieri potest, vt sub propriâ specie, quemadmodum in cœlis ad dextram Patris residet, Christus in Sacramento appareat. Negant hoc quidam Thomistarum; verum, communior iam plurium asserit sententia. Atque ex eo manifestum est fieri posse, quod credatur aliquando factum: vt vno eodémque tempore, & in cœlis fuerit Christus, & in terris eâdem formâ spectabilique specie. Hoc porro, quia alias à nobis demonstrabitur, hic pluribus docendum non erit.

8. Addimus & eâdem Dei Omnipotentiâ fieri posse, vt non eâdem solum, quâ in cœlis conspicitur, formâ appareat & adsit: verum etiam appareat, & adsit pueri formâ, aut Crucifixi, aut carnis. Qui enim olim peregrini at-

que hortulani formam assumpsit, quid prohibet, cur minus possit assumere pueri, Crucifixi, carnis? Et quid in nobis sub his formis potest adesse, qui iam adest sub specie panis & vini? Confirmant hæc vehementer illi, qui etiam in his Sacramentalibus sub peregrinâ specie Apparitionibus, verè volunt adesse Christum, quales sunt Alensis 4 p. q. 53. memb. 4. a. 3. Gabr. lect. 51. in Canonem.

9. Præterea addimus Dei Omnipotentiam posse fieri, ut verè realiterque Christus appareat, & adsit sub formâ agni. Et hoc probat Apparitio eius Sacramentalis. Neque enim minus possibile est, ut adsit sub agni specie, quam panis & vini. Verùm non quid possit fieri, sed factum sit, fiatque in hisce, de quibus nobis sermo est Apparitionibus, aperiendum est.

10. Ergo sit secundum Assertum. Quodocunque in hisce Apparitionibus, nulla fit in speciebus Sacramentalibus immutatio, verè realiterque est, manetque sub speciebus Sacramentalibus Christus, qualescunque circa Sacramentum peregrinæ percipiuntur apparitiones: in quas Sacramentum conuersum esse videri possit. Hoc propter illos sit dictum, qui quando sub peregrinis formis Apparitiones fiunt, existimare possunt, Christum Sacramentum deserere, & ad peregrinas formas transire. Non desinit vnquam Christus esse in Sacramento, quamdiu nulla in Sacramento facta est mutatio, quamdiu species Sacramentales sunt saluæ; hæc si desinant, tum demum Christus desinit in iisdem esse.

11. Atque de hoc asserto tam parum dubitant Catholici, quam parum dubitant de veritate verborum Christi,

sti. Ipse vi verborum Diuinorum, vult elementa transmutari in suum sanguinem & corpus; vultq; hæc ipsa ibidem esse, non tum solum quando Sacramenta sumuntur, verum etiam, quando sunt atque existunt. Quocirca quia existunt, dum supersunt species elementorum, ipse etiam his superstibus præsens erit. Sed de hoc plura, in tractatu de Apparitione Christi Sacramentali.

12. Tertium assertum sit. Quando saluâ Sacramentali specie sub formâ peregrinâ (in quam Sacramentalis videtur, sed non est conuersa) apparet vel infans, vel caro, vel quid aliud: non illud Christum continet, Christi que carnem vel sanguinem, neque horum est aliquid. Visionem enim hanc non Sacramentum, quod Christum continet offert, sed species Christi vel in medio aere efficta, vel in organo visus producta. Vtro verò modo accidat, vt Christus personaliter adsit, non est necesse: quamuis personaliter sensibilibus oculis percipi existimetur. Quemadmodum enim in imagine, rectè dicitur videri Imperator, ità rectè hic dicitur videri Christus: quando etiam non ipse, sed ipsius species videtur, vt ibi species Imperatoris tantum.

13. Et res hæc clara est, si visio ipsa solius organi operatione, absque externo obiecto perficiatur, vt perfici sæpius est verisimile. Quis enim dixerit Christum personaliter in hominum esse oculis? Nullæ res secundum suas substantias visum occupant, omnes per species sul percipiuntur. Et Christus igitur per speciem dicetur videri.

14. Similiter, si ex medio visio occasionem causam

famque accipiat, necesse est in illo Christus se sistat, vt videri verè dici possit. Multarum rerum species & formæ effingi possunt, in medio aere sensibus obiecto, quarum substantiæ longissimis distant spatiis.

15. Deinde Apparitionum, quæ hoc modo fiunt, finis est, vt sub speciebus Sacramentalibus adesse significetur verum Christi corpus atque sanguis, adeoque Christus ipse. At non necesse est, verè Christi esse corpus, verumque eius sanguinem, quæ verum corpus, verumque sanguinem significant. Hedera suspensa, vinum venale non est, & tamen vinum venale significat. Imago Imperatoris, verus Imperator non est, & tamen verum significat Imperatorem. Verus Deus non erat Angelus, qui dicebat: Ego sum Dominus Deus tuus, Exodi. 20. qui tamen verum Deum significabat, verique Dei personam sustinebat. Quot in veteri lege, verè rerum noui testamenti figuræ erant, quæ tamen aliud erant à noui Testamenti veris rebus?

16. Præterea, magno hic opus est miraculo, si verum Christi corpus, vera eius caro, sanguisque extra Sacramentales species constitui debeat. Neque enim vllâ creatâ vi potest fieri, vt qui in coelis est Christus, idem eodem temporis articulo, sit cum hominibus in terris. Quid verò miraculo semper est opus?

17. Denique in his Apparitionibus, quando saluis speciebus Sacramentalibus, peregrinæ pueri, infantis, carnis, &c. sunt visæ: si vera Christi caro, Christusque adfuisset, hæc non vnus aut alter, sed plurimi qui vno eodemque loco fuissent, notassent. At contrarium, vt alia
omit-

omittam, docet exemplum Windekindi Ducis Saxonix, qui solus pulcherrimum infantem conspexit. Nisi fortè omnium aliorum oculos, dicas tum suis functionibus fuisse priuatos, vnius VVindekindi sibi relictos.

18. Addimus tribus quartum assertorum. Illud esto, quod quodocunque aliquid specierum Sacramentalium permanet, & pars altera v. g. conuersa est in carnem, si eiusdem hostiæ quantitas qualitasque permaneant, quamuis peregrina ad sacramentalem speciem accesserit, verè realiter personaliterque ibidem sub totâ hostiâ contineri & esse Christum. Vtrùm in hâc alterius partis mutatione vera sit caro, nec ne, non iam disputo, inferius hoc examinandum est; vtrâque parte hostiæ, verum dicimus Christi corpus, carnemque contineri. Nec hoc mirum; à Sacramento enim non abest Christi corpus aut caro, quamdiu integræ sunt Sacramentales species, vt hic sunt. Parum interest, an albæ sint, quemadmodum sunt panis; vel rubræ, quemadmodum sunt carnis. Quemadmodum nec à Sacramento discedit Christus, si albi panis species, casu alium aliquem colorem contrahant.

19. Nihilominus, si alterâ parte speciei panis saluâ, altera eiusdem hostiæ itâ immutaretur, vt cum eâdem panis substantia non subsisteret, illæ quidem verè Christum contineret, at hæc nequaquam. Prius illud certum est propter veritatem Sacramenti, quæ non est sine Christi corpore; posterius certum est propter defectum Sacramenti; quia Christus verè realiterque præsens non est, nisi aut sub propriâ formâ, aut ratione Sacramenti, quorum vtrumque in alterâ illâ specie desideratur. Sed quid

G

si

si tota species Sacramenti sit murata, ita ut præter puerum, aut carnem, aut sanguinem videatur nihil? Quid inquam tum sentiendum?

20. Pro hoc sit quintum Assertum. Non personaliter atque realiter est Christus, neque in se Christus (ut olim in terrâ, iam in cœlo) videtur, quando hostiâ mutata conspicitur aut puer, aut species Christi Crucifixi. Docent hoc S. Thomas, 3. p. q. 76. a. 8. & communiter Theologi, in 4. d. 10. Rich. a. 5. q. 2. Durandus & Petrus Palud. ibid. Marsilius q. 7. a. 3. dub. 5. Antonin. 3. p. t. 13. cap. 6. & 14. Ægidius theorem. 33. atque Thomistæ omnes. Neque his desunt rationes, quoniam neque conueniens est & decens, ut ita adsit Christus, neque necessarium.

21. An forte decet & tangi, & contrectari, & indignè etiam tractari Christum ab hominibus: ut puer, vel Crucifixus tangi, contrectari, & indignè tractari potest, qui hic conspicitur? Nec est, quod quis Christum in Sacramento obiiciat, quasi & hic tangatur, contrectetur, indignè tractetur. Alia Christi in Sacramento, siue sub Sacramentalibus speciebus est ratio, alia hoc loco. Ibi quicquid accidit, ratione specierum accidit; hic ipsi Christo fieret, quidquid fieret.

22. Sic necessarium non est, ut hic sit Christus. Quorsum enim? An ne decipi dicantur homines, qui se Christum videre existimant, & tamen Christum non vident? At non decipiuntur. Licet enim in obiecto non sit id, quod apparet sensui: ea tamen mutatio, quæ fit in sensu, ad veritatem aliquam significandam ordinatur, quod in deceptione locum non habet. Quando inquit,

B. Aug.

B. Aug. lib. contra mendacium cap. 9. simulatio ad aliquid verum significandum refertur, non est mendacium. An fortè necessarium est ad commouendos animos fidelium? Nec hoc quidem. Quia si id tantum, quod in sensibus fit, consideretur, eundem effectum parit in animo: siue obiectum sensibile tale sit in se, quale apparet, siue non. Quod si verò consideretur fides animæ, quæ his signis excitatur, hæc illâ præsentia sensibili carnis Christi non indiget; fides maximè est ex auditu.

23. Sequitur sextum Assertum. Non Christi est caro, non Christi sanguis, qui mutatis speciebus Sacramentalibus aliquando apparet, & videtur. Et hæc eorum, quorum quinto Asserto meminimus, est sententia. Et hic, quæ ibidem sunt allatæ, seruiunt rationes. Et quis credat, quando visus est sanguis ab hostiâ fluere, illum esse sanguinem Christi, & in terram vel linteum cadere? Rursum quando calix visus est repleti sanguine, ibi esse verum sanguinem Christi, extra corporis venas? & quando pars carnis conspicitur, illam esse carnem Christi? Denique diuturnitate temporis tabescit id, quod caro & sanguis videbatur: an verò hoc potest Christi carni, sanguinique tribui?

24. Duo forsitan his duobus, quinto & sexto Assertis obstant, verumque hic in se Christum, veramque in se Christi carnem, atque sanguinem esse conuincunt. Alterum est, quod hæc quæ visa est in Sacramento, diuina caro dicatur, diuinusque sanguis, qualis utique non nisi Christi Dei esse, diciue potest. Diuinam autem vocat Thomas Bozius, l. 14. de signis Ecclesiæ, cap. 7. illam, in-

quam, quæ Aufidi in Piceno conuersa fuit hostia, quam prunis impia mulier superposuit, de quâ nos, p. I. c. I. n. 15.

25. Alterum, quod hisce rebus diuinus honor sit exhibitus, hodiè que quibusdam locis exhibeatur. Et Thomas Cantipratensis de se testa, turc. 40. l. 2. miraculorum, quod postquam in hostiâ vidit (vt ipse loquitur,) faciem in mensuram ætatis plenitudinis Christi, spineam habentem coronam in capite, & duas guttas sanguinis, de fronte secundùm nares descendentes, mox genibus flexis cum lacrymis Christum adorârît.

26. Obstare quidem videntur hæc dictis; verumtamen non obstant. Bozius fortè, aliique, qui dictam historiam notârunt & referunt, dum diuinam carnem, diuinumque sanguinem vocant, illum qui prodigiosè in Sacramento est obseruatus: ad eorum sententiam accedunt, qui in hisce Apparitionibus verum in se Christum, veramque in se Christi carnem videri existimant, vt existimant Alensis atque Durandus. At contraria nobis cum pluribus placet sententia. Quanquam & dici posset, diuinam carnem sanguinemque dici species, quæ diuinam carnem, sanguinemque indicant & continent, quemadmodum has indicare, & continere mox dicetur.

27. Sic diuinus cultus his rebus exhibitus, non probat ipsa quæ visa sunt, vel Christum, vel Christi in se carnem, sanguinemque fuisse. Sacramenta corporis & sanguinis Domini, diuino cultu prosequimur; quæ tamen, si propriè loquaris, corpus & sanguis Domini non sunt, sed species corpus & sanguinem Domini continentes: in quibus ipsum Christum eo modo, quo alioquin ipsum in
se

se veneramur, colimus & adoramus. De quò aliàs.

28. Sit hoc ergo constitutum, non esse Christi carnem, quæ prodigiosè conspicitur; nec esse sanguinem, qui sanguis esse videtur. Sed an saltem sub his carnis sanguinisque speciebus, Sacramentaliter est Christi caro, sanguisque, & esse dici potest?

29. Ad hoc fit septimum Assertum, quod sequitur. Quandoque in diuisis Apparitionibus, tanta in Sacramento facta mutatio non est in speciebus Sacramentalibus, quin sub iis substantia panis, vini que possit esse: semper Christi caro sanguisque Sacramentaliter, verè realiterque adest. Non hoc mirum, quoniam vt sæpe dictum, in Sacramento nunquam Christus esse desinit, quamdiu non desinunt esse species Sacramentales.

30. Sed quando tanta fit mutatio? Difficile inquit Suar. d. 55. f. 3. in, a. 8. q. 71. 3. p. S. Thomæ, id à nobis diiudicari potest. Nam licet nos per accidentia cognoscamus substantiam, & per accidentalem mutationem, substantialem transmutationem factam esse coniectemus: difficile tamen est, præsertim in his rebus inanimatis discernere, quando accidentalis transmutatio sit tanta, vt substantialem etiam habeat coniunctam.

31. Et cum accidentium quædam sint propria, quæ ex substantiis atque naturis quasi fluunt, necessariòque cum his coheret; quædam communia, quæ ad constitutas substantias accedunt, & non necessariò iisdem adsunt: ex illorum maximè mutatione, non horum, substantialis transmutatio debet æstimari.

32. Hinc octauum Assertum sequitur, Videlicet

vt plurimùm in his Apparitionibus, siue sub peregrinis hisce speciebus (carnis & sanguinis,) Christi carnem sanguinèmq; esse. Quid ita? quia accidentia, quæ mutari obseruantur, vt plurimùm sunt color atque figura. At hæc ex genere & classe communium sunt, quæ non necessariò postulant ipsæ substantiæ: non verò ex classe priorum, quorum mutatio substantiam desinere fecit.

33. Itaque hæ Apparitiones fini suo conueniunt. Nam vel fiunt ad confirmandam fidem præsentia corporis Christi, atque ita conueniens est, vt illa perduret; vel ad solatium alicuius iusti, quod solidum satis non esset, si verâ suâ præsentia Christus abesset, solùmque in imagine quasi tantùm adesset.

34. Atque huic sententiæ fauere videtur Ecclesiæ consuetudo, quæ hostias consecratas immutatas secundùm colorem carneum tantùm, aut sanguineum, diu cõseruat. Eas in honore habet, & vt verum Eucharistiæ Sacramentum, sub quo verè realitèrque Christi corpus est, veneratur & adorat.

35. Porro ex dictis iam finibus, qui Deo in Apparitionibus propositi videntur, atque item ex consuetudine cultus, quo Ecclesia has species, vt verum Sacramentum veneratur, facilè induceret, vt crederem nunquam, (aut certè rarissimè,) tantam fieri [in hostiis speciem carnis aut sanguinis præferentibus,] mutationem accidentium Sacramentalium, quin salua sub ipsis esse possit, panis vini-que substantia, ideoque verum Christi corpus.

36. De rarefactione fortassis possit esse quæstio. Quando quæ sub Sacramento fuit, quantitas ita rarefcere
vide.

videtur in his Apparitionibus, vt substantia vini panisque, ex quibus Sacramentum confectum est, hâc non possit contineri. Verùm nec tum dicerem, Sacramentaliter carnem Christi vel sanguinem abesse. Potiùs tantam specierum Sacramentalium rarefactionem negarem fieri; aut dicerem ad priorem Sacramentalem quantitatem accedere externam, ex aere aut densiori aliquâ materiâ coactam; & sub priori quidem Christi esse carnem, vel sanguinem; sub illâ accessoriâ verò non item.

37. Possêt quoque esse quæstio de sanguine, qui aliquando ex hostiâ fluxit, & calicibus est exceptus. Verùm quoniam hic prorsus à speciebus Sacramentalibus hostiarum fuit diuisus, nec Christi potuit esse sanguis, nec Christi sanguinem continere. Ille verò, quo quædam hostiæ rubere sunt visæ, quoniam hostiarum quoddam fuit accidens, verum cum hostiis Christi corpus continet, quemadmodum dictum est supra.

38. Dictis addo, quod quodocunque peregrina species apparet, sub quâ Christi est caro, in illâ totum esse Christum, & in quâlibet ipsius parte, etiam minimâ, esse totum. Nec hoc mirum vlli videri debet. Cum enim hic alio modo non sit, quàm sub Sacramentalibus speciebus: vt sub his totus est sub quâcunque specie, & totus sub cuiuscunque speciei parte: ita erit totus sub peregrinâ specie, & totus sub quâcunque parte peregrinæ speciei. Non enim potest abesse Christus, vbi species sunt Sacramentales, quamuis etiam alteratæ; modò alteratio tanta facta non sit, quæ substantiam panis & vini non patiatur, vt dictum est. *Atque hætenus de præcipuâ quæstione,*

Adidit

Additiones.

Etiã sub pueri specie, saluas manere species Sacramentales, & sub iis Christum, sentit S. Thomas.

Ob sensum & usum Ecclesie, miraculorum frequentiam, & quia nihil solidi in contrariũ affertur.

*De hostiis, qua solũ colorem car-
neum & sanguineum prae-
ferunt, ita certum est, vt sine
temeritate negari non possit.*

*Hinc stabilitur veritas miraculosi
Sacramenti Augustae, in Ec-
clesiã S. Crucis.*

I. **E** T si valde probabile est, quod Asserto dicitur tertio, cum saluis speciebus Sacramentalibus, infans vel caro, vel quid aliud videtur, Christum tali specie nõ contineri: eam maximè ob causam, quod nõ omnibus, sed vni tantum, aut paucis caro, aut puer apparere, soleat, S. Thomas tamen l. c. q. 76. a. 8. c. apertè sentit non solũ sub pueri specie saluas manere species Sacramentales: sed eiusmodi quoque puerili specie, speciebus Sacramentalibus veluti superinductã, Christum verè contineri. Dicendum est, ait, quod manentibus dimensionibus, quæ prius fuerant, fiat miraculosè quædam immutatio circa alia accidentia (puta figuram, & colorem, & alia huiusmodi,) vt videatur caro, vel sanguis, aut etiam puer. Quod idem ferè sentiunt interpretes, nominatim Sotus, 4. d. 10. a. 3.

2. Non loquitur tamen S. D. de specie pueri breui transeunte, sed quando iuxta secundam ipsius regulam, ab omnibus videtur, & non ad horam, sed per longum tempus ita permanet. Quâ ratione, an vnquam Apparitio Sa-

Sa-

Sacramentis in formâ pueri contigerit, ex historiis allatis non constat. Forma enim pueri, quam à Windekindo & alijs visam, p. i. c. i. retulimus, neque diu, neque pluribus visa fuit.

3. Si tamen aliqua eiusmodi etiamnum extat, aut aliquando diutius extitit, omnibusque intuentibus inuariata visa est: non potuit saluis speciebus Sacramentalibus aliter id fieri, quàm vt intra hostiæ, aut certè non multo maius spatium, forma pueri diuinitus exprimeretur, aut veluti depingeretur: quâ ratione aliæ Christi imagines sine coloribus, hostiis eo instrumento quo pinsuntur, imprimi solent. Nam si infans, vel puer insolitâ quantitate, densitate, membrorum, partiumque mensurâ diu, & omnibus appareret, corpus Christi vnâ cum speciebus Sacramentalibus abesse censerî meritò deberet, quia tanta quantitas, accidentiumque aliorum diuersitas substantiæ, panis & vini congruere non potest.

4. Cum verò sacræ hostiæ carneo solùm aut sanguineo colore diuinitus tinctæ, aut figurâ aliquâ vel imagine miraculosâ veluti depictæ apparent, nullo alterius mutationis, quæ substantiæ panis aut vini repugnet, argumento: tam certum est Christi corpus sub his speciebus Sacramentaliter contineri, vt quamdiu illæ inuariatæ apparent, id absque temeritate negari non possit. Confirmant id rationes, pro Asserto octauo allatæ.

5. Vfus præsertim & sensus Ecclesiæ, omniumque passim fidelium, quem in re tanti momenti tam grauitèr decipi, vt pro Sacramento corporis Christi illud, vnde Christus abest, pluribus etiam seculis ab omnibus adore-

H

tue,

tur, nō conuenit diuinæ bonitati ac sapientiæ, quâ Ecclesia regitur. *Confirmat hunc usum ac sensum, S. D. l. c. q. 70. a. 8. in argumento sed contra.* Tali Apparitione factâ, ait, eadem reuerentia exhibetur ei, quod apparet, quæ primò exhibebatur. Quod quidem non fieret, si non verè ibi esset Christus, cui reuerentiam latriæ exhibemus. Ergo etiam tali Apparitione factâ, Christus est sub hoc Sacramento. *Idem affirmat, in 4. d. 10. q. 2. a. 4. ubi ad secundam questionem, quæ erat de his Apparitionibus, respondet: Quod absque omni dubio dicendum est, illud quod ibi apparet, esse verum corpus Christi, aliàs non adoraretur.*

6. *Eundem sensum & usum fidelium, præter autorem huius tractatus, tradunt & amplectuntur præcipuè Doctores Hispani. Sic in linteolis Darocensibus (sive Dorchorensibus) de quibus supra p. 1. cap. 1. n. 4. in regno Aragonia, custodiri & adorari hostias cruentas, à trecentis annis, offerunt, Sot. d. 10. a. 8. Ledesma q. 17. a. 8. & alij apud Henríquez. l. 5. c. 38. à lit. A. qui idem affirmat de similibus miraculis Abula & Santarena, in Lusitaniâ existentibus. Ludouicus Granatensis lib. 2. in Symbolum fidei, p. 2. de nostra ætatis miraculis, refert de linteolis Darocensibus scriptum esse librum ad Carolum V. Imperatorem, & ad Imperatricem eius uxorem, qui ea viserunt, & Dominum qui in illis est, adorârunt. Sub finem vero addit: ut illius miraculi veritas comprobetur, nullis nisi oculis testibus opus esse, eorum scilicet, qui quotannis ea corporalia, exponi cernunt, vt in illis Deus, qui in illis est, adoretur.*

7. Qui Hispanorum sensus tanto maioris autoritatis esse debet, quanto seuerius & accuratius S. Inquisitio fidei ibi exercetur: quæ hostiarum adorationem & cultum

tum SS. Eucharistiæ debitum, nunquam improbavit: eorum potius sinistram opinionem damnatura, qui rem tam contestatam in dubium reuocarent.

8. Accedunt multis locis miracula & numero plurima, & magnitudine memorabilia, à Deo ad eiusmodi hostiarum cultum vel augendum, vel confirmandum edita. Certè ex iis, qui beneficium vel opem talibus locis postulant, eamque diuinitus accipiunt, nemo reperietur, qui non existimet se ab ipso Christo sub miraculosis speciebus latente, beneficium & postulasse, & accepisse. Sinere autem Deum tot mortales, in adorando Sacramento, quod Sacramentum non est, pluribus seculis decipi, eorumque errorem miraculis confirmare, diuinæ prouidentiae repugnat; qui que id pertinacius affirmaret, omnem miraculorum energiam, in rebus fidei nostræ stabilendis, magnopere eneruaret.

9. Sed veritati miraculosi Sacramenti, sub speciebus carnem aut sanguinem præferentibus, non nemo ex recentioribus nebulas obiicit. *Inde in primis, quod si hæc Apparitiones sint perpetuæ, ob temporis disturritatem species Sacramentalis necessario desinant. Deinde, specierum talium corruptio non tam ex mutatione coloris & figura, quam saporis ac odoris discernitur: nec legitur ullà experientiâ deprehensum fuisse, post talem mutationem factam, permansisse saporis, aut odorem panis. Tertio, Sacramentum hoc est institutum, ut à fidelibus sumatur, atqui omnes horremus sumptionem sanguinis & carnis. Repugnat ergo fini Sacramenti, talis mutatio, si perpetua sit: adeoque non est probabile, Christum, ibi Sacramentaliter permanere.*

10. Denique *verosimilius est Ecclesiam non aliter exponere Sacramentum ita mutatum venerandum, quam exponit S. Crucem venerandam, ita ut exterior omnis cultus Sacramento ita mutato idem exhibeatur, qui solet vero Sacramento: & interior cultus, qui propriè est latria, transeat in Christum, qui ibi saltem est, ut in signo, atq; ita cum illà re aliquo modo unum quid componit. Quod vel inde patet, quia solemus Sacramentum ita mutatum, etiam post ducentos annos eodem modo adorare: cum tamen iam constet, ibi non remanere accidentia panis, ad eius conseruationem necessaria.*

11. Ità vnus & alter RR. editis in S. Thomam commentariis philosophantur, quibus ex veteribus suffragatur nemo, neque ipse quidem Durandus, quem producunt. Nam etsi is, d. 10. q. 4. doceat, *Substantiam panis secundum naturam, non posse manere sub accidentibus carnis vel pueri: ideoq; non videri, quod facta tali immutatione circa species Sacramenti, remaneat in eis corpus Christi, neq; adorandas esse tales species sub prædicta Apparitione tanquam verum corpus Christi, sed solum tanquam reliquias nobis miraculosè ostensas.* Mox tamen addit: *secus fore, si circa species fieret immutatio de calido in frigidum, vel de albo in nigrum: propter quam immutationem, substantia panis vel vini, non desineret esse ibi: quia propter consimilem mutationem non desineret ibi esse corpus Christi.* Sed nos consimilem solum mutationem coloris nimirum, aut figuræ, hic fieri ponimus; non ergo nobis repugnat Durandus. Nunc argumenta diluamus.

12. Ac primò quidem, verum non est solâ diuturnitate temporis, species panis necessariò desinere. Substan-

stantia enim panis, qualis cernitur in hostiis, est admodum tenuis, sicca, & talis temperiei, vt longissimo tempore perduret, imò & integris seculis. Probant id Sigilla ex eâdem quâ hostiæ conficiuntur materiâ, literis impressa, chartæ itidem inde conglutinatæ. Retinent Sigilla eandem speciem, post centenos licet annos; & cohærent similiter chartæ, nullo substantialis corruptionis indicio, in Sigillo, aut glutino apparente. Neque ergo miraculosas eiusmodi species, integris licet seculis, necesse est corrumpi: cum præsertim magnâ curâ assèruantur, & ab extrinsecis agentibus studiosè conseruantur, vti fieri solet circa eiusmodi hostias miraculosas, quas fideles instar veri Sacramenti adorant.

13. Discernuntur verò panis species, rectè visu & tactu, neque opus est gustu. Ex durabili enim panis naturâ, iudicandum est, accidentia eius conseruationi necessaria, perdurare: nisi alia præter colorem & figuram, mutationis argumenta appareant. Odor in hostiis, ob earum tenuitatem vix esse solet perceptibilis: vt adeò in scirpo nodum quærât isti, qui ad signum vocant vix perceptibile: & ad saporem, cuius gustus si necessarius foret, sapientia veterum, & sollicitudo fidelium, in re tanti momenti explorandâ, consilium heri natum, non expectâset.

14. Sed vanum quoque est, perpetuas eiusmodi Apparitiones specierum sanguinei & carnei coloris, repugnare fini Sacramenti. Non repugnat sumptioni, quod veritatem corporis Christi in Eucharistiâ confirmat: ideòque ad eandem maiori fide, pietatèque percipiendam, &

Christi Domini præsentiam ardentius venerandam; efficaciter impellit; licet ipsa hostia miraculosa non sumatur, sed ex usu Ecclesiæ afferri soleat, de quo tamen præceptum nullum extare asserit Suar. 3. p. tom. 3. d. 55. f. 4. in, l. c. S. Thom. Si ob horrorem sumptioni repugnantem Christus desinit esse sub eiusmodi speciebus, desinet itidem, si illæ aliquo casu veneno inficiantur, cum magis illud horreamus, quàm carnem & sanguinem. Hoc autem asserendum non est, ergo neque illud.

15. De mente Ecclesiæ exponentis Sacramentum ita mutatum venerandum, credimus S. Thomæ: non interpreti, qui hæc in re eum, quem interpretari deberet, aut non legit, aut sine causâ ab eo dissentit. S. Thomas II. cc. constanter asserit, & velut indubitatum supponit: tali Apparitione factâ, eandem reuerentiam exhiberi ei, quod apparet, quæ primò exhibebatur: talem nimirum, quæ vero Sacramento, non S. Cruci debetur. Idem confirmat usus & sensus Hispaniæ, eorûmque Doctorum, quos supra retulimus. n. 3. vt de aliis prouinciis & Doctoribus sileamus.

3. Sed vnde amabo, constat post ducentos aut trecentos annos, non remanere accidentia panis, ad eius conseruationem necessaria? An ex argumentis allatis? Sed hæc nihil veri, aut solidi continent, vt monstratum est. Illud ergo potius constat, cum corpus Christi sub speciebus Sacramentalibus manere, quamdiu substantiæ panis & vini conseruandæ idonea sunt, Theologi Catholici consentiant, neque color carneus aut sanguineus dictis accidentibus repugnet: temere negari Christi sub iis Sacramen-

mentalem præsentiam, post quaecunque annorum spatium, modò nulla specierum mutatio substantiæ panis aduersa, obseruata fuerit.

17. Ex quibus denique colligimus, sub sacrâ hostiâ, quæ rubeâ carnis specie, Augustæ in templo S. Crucis Ordinis Canonorum Regularium S. Augustini religiosè colitur: verè Christi corpus contineri, eidemque cultum latriæ SS. Sacramento debitum, negari non posse. Quod omnia argumenta hæcenus adducta, confirmant.

18. Sensus inquam & vsus fidelium populorum, qui annis amplius quadringentis, memoratam SS. hostiam pro verò Sacramento, coluerunt & adorârunt, hodièque colunt & adorant: suffragantibus imò præeuntibus, non solum Augustanis, sed aliorum quoque locorum Episcopis, Archiepiscopis, Cardinalibus, Legatis Apostolicis, qui miraculosi huius Sacramenti (vti appellant,) cultum, concessis variis Indulgentiis amplificârunt, vt refert R. P. Anastasius Vochetius, parte 1. Thaumaturgi Eucharistici §. 11.

19. Accedit miraculorum hodièque perdurans attestatio, quam ad nostra tempora perduxit idem R. Pater dignus S. P. Augustino filius, & miraculosi Sacramenti cultor eximius. Cuius libellum hæc de re si perlegas, deprehendes, quæ diuinitus beneficio SS. illius hostiæ acciderunt, non aliâ fide aut fiduciâ, quam in Christum Sacramentaliter hic præsentem, fuisse postulata & impetrata: Deumque hoc veluti testimonio dicti Sacramenti veritatem, fidelium mentibus altius infixisse. Quare temerarium foret existimare, fideles in hoc Sacramento ado-

adorando, pio licet errore duci: cum illud diuina prouidentia, illi ciuitati vbi hæresis SS. Sacramento infestissima, Symbolum suum aliquando editura erat, in fidelium solatium veræque fidei confirmationem, tanto ante, sapientissimè concesserit.

20. Nec quidquam aduersus id, quod diximus, afferri potest, quod non ex hisce responsis dilui queat. Nam si dixeris hostiæ incrementum, quo initio eousque intumuit, vt ceram cui inclusa erat, rumperet, teste R. P. Vochetio l. p. §. 5. maioris mutationis argumentum esse, quam substantia panis ferat: dicimus id prodigiosæ rarefactioni adscribendum, quæ tanta non fuit, vt saluâ substantiâ panis fieri non posset. Nam sæpe in ollis effervescentibus, videmus liquores impositos ita rarefieri, vt duplo, vel triplo maiorem locum obtineant, quàm antea: idque sine vllâ substantiali corruptione, vt rectè ille idem colligit, qui Apparitionis Sacramentalis perpetuitatem, supra impugnavit.

21. Confirmat deniq; miraculosi Sacramenti Augustani veritatem, autoritas Vlsalci Episcopi Augustani, qui illud post sufficientem vtique explorationem crystallo inclusum, publicæ venerationi exposuit, Deo factum multis miraculis comprobante, quæ refert in suo Thaumaturgo, R. P. Vochetius. Ex eo autem tempore, per trecentos amplius annos, nulla crystallo referatio, nulla specierum immutatio vnquam facta dignoscitur, quemadmodum publico instrumento, Año 1505. die 2. Decembris edito, confirmârunt Iudices Curia Augustanæ. Neque proximis hiscentum annis, vel minimum mutationis argumen-

gumentum deprehensum est. Quare merito Illustrissimus ac Reuerendissimus Princeps ac Dominus, Dominus Henricus, Dei gratiâ modernus Episcopus Augustanus, Anno 1615. die 2. Maij, ad dicti miraculosi Sacramenti cultum augendum, veteribus indulgentiis confirmatis, nouisque adiectis concessit, vt quotannis in festo illius, quod in diem vndecimum mensis Maij incidit: prædictum sanctissimum miraculosum Sacramentum (quod Sacramentum non esset, si Christus non amplius adesset) vnâ cum aliis SS. reliquiis, in eodem Monasterio religiosè asseruatis, Christiano ac deuoto populo publicè ostendatur, & ibidem honorificè exhibeatur. Quæ legere licebit apud R.P. Vochetium p. 1. §. 19. & 21.

C A P V T III.

Quid sentiendum de formis pueri, infantis, Christi Crucifixi, eiusdem adiudicium venientis, faciei humana, Agni quoque &c. quæ aliquando in Sacramento Eucharistie apparuerunt.

<i>Nō verum viuusq; infans, aut puer</i>	<i>seruatus?</i>
<i>fuit, qui visus est,</i>	<i>Ei desinens puer, quo perueniret?</i>
<i>Quia miraculum postularet, quo</i>	<i>An etiam moreretur aliquando?</i>
<i>quid hic opus, & qualis ipsi anima</i>	<i>Deniq; non necesse est, vt viuus</i>
<i>nima fuisset?</i>	<i>fuert puer: nec quidquam,</i>
<i>Cuius etiam fuisset religionis?</i>	<i>vt viuus sit, suadet.</i>
<i>Cur nullus unquam motus in eo ob-</i>	

I

1. Va-